

Semmelweis Egyetem - Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának felmérése

FSZOI
&
OORI

Eredmények

Metodika

Következtetések

Jövő

PhD. hallgatók: Dr. Orsós Mercédesz
Dr. Moldvai Júlia
Témavezető: Dr. Németh Orsolya PhD.

Fogyatékoság

1 milliárd

500.000

235.000

Testi funkciók
károsodása

Aktív tevékenység
akadályozott

Társadalmi életben való
részvétel korlátozott

A fogyatékosággal élő emberek fogászati szempontból is súlyosan veszélyeztetett csoportba tartoznak, **speciális ellátást igényelnek.**

World Health Organization. World report on disability. 2011.
Központi Statisztikai Hivatal, 2011. évi népszámlálás – 11. Fogyatékosággal élők.
International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)

A rehabilitáció célja

- Csökkenteni a sérülésekből származó károsodást
- Alkalmazkodni a megváltozott funkciókhoz
- Feltételt teremteni a jó életminőség kialakítására

A rehabilitáció célja

- Csökkenteni a sérülésekből származó károsodást
- Alkalmazkodni a megváltozott funkciókhoz
- Feltételt teremteni a jó életminőség kialakítására

Vekerdy Nagy Zs. (szerk.) Rehabilitációs orvoslás. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2010

Akadályok

- Alapvető higiéniai deficit
- Szájhigiénias rutin felborul
- Rendelőbe jutási nehézségek
- Rendelőben történő mobilitási nehézségek

- Általános egészségi állapot
- Pszichés állapot
 - depresszió
 - túlzott elvárások
 - rugalmatlan gondolkodás

Szociális helyzet

Funkcionalitás mérése

Rehabilitációs kezelés megkezdésekor és a páciens távozáskor mért értékek:

- FIM érték (Functional Independent Measure)
- Barthel érték

Funkcionális függetlenség mértéke – Functional Independent Measure /FIM/

Tételek:

	felvétel	távozás	kontroll
1. Önellátás			
A. Étkezés	---	---	---
B. Tisztálkodás	---	---	---
C. Fürdés	---	---	---
D. Öltözködés (felső testfél)	---	---	---
E. Öltözködés (alsó testfél)	---	---	---
F. Toaletthigiéne	---	---	---
2. Sphincter kontroll			
G. Vizelettartás	---	---	---
H. Széklettartás	---	---	---
3. Mobilitás (transzferek)			
I. Átülés (ágy-szék-kerékesszék)	---	---	---

A Bartel index – a funkcionális aktivitás mérése

1. Étkezés	képtelen önállóan étkezni	0
	segítségre szorul az ételek felvágásánál, a vaj felkenésénél stb., vagy módosított diétát igényel	5
	önellátó	10
2. Közlekedés (az ágyból a székbe és vissza)	képtelen, nem tud megülni	0
	sok segítséget igényel (egy vagy két ember fizikai segítsége), ülni tud	5
	kisebbségi segítséget igényel (szóbeli vagy fizikai)	10
	független	15
3. Tisztálkodás	az önellátásnál segítségre szorul	0
	önellátó az arc-, haj-, fogápolásnál, borotválkozásnál (segédeszközök rendelkezésre állnak)	5
4. WC használat	másra van utalva	0
	segítséget igényel, de van, amit önállóan el tud végezni	5
	önálló (ki tud menni, ruháját le tudja venni, meg tud törölközni)	10

Sangha H, Lipson D, Foley N, Salter K, Bhogal S, Pohani G, Teasell RW. A comparison of the Barthel Index and the Functional Independence Measure as outcome measures in stroke rehabilitation: patterns of disability scale usage in clinical trials. Int J Rehabil Res. 2005 Jun;28(2):135-9.

ndent

A Bartel index – a funkcionális aktivitás mérése

1. Étkezés	képtelen önállóan étkezni	0
	segítségre szorul az ételek felvágásánál, a vaj felkenésénél stb., vagy módosított diétát igényel	5
	önellátó	10
2. Közlekedés (az ágyból a székbe és vissza)	képtelen, nem tud megülni	0
	sok segítséget igényel (egy vagy két ember fizikai segítsége), ülni tud	5
	kisebb segítséget igényel (szóbelit vagy fizikait)	10
	független	15
3. Tisztálkodás	az önellátásnál segítségre szorul	0
	önellátó az arc-, haj-, fogápolásnál, borotválkozásnál (segédeszközök rendelkezésre állnak)	5
4. WC használat	másra van utalva	0
	segítséget igényel, de van, amit önállóan el tud végezni	5
	önálló (ki tud menni, ruháját le tudja venni, meg tud törölközni)	10

ence Measure as outcome

FSZOI&OORI

2015 őszén fogászati rendelő került átadásra az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetben, ahol a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet orvoscsapata dolgozik.

Célkitűzés

Az OORI-ben bent fekvő speciális ellátást igénylő betegek:

- **szájhyiének állapotának felmérése**
- **dentális rehabilitációja és ellátása**
- **gondozása**
- **reintegrálása a 'hétköznapi fogorvoshoz járás' -hoz**
- **naprakész adatbázis létrehozása**

Semmelweis Egyetem - Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának felmérése

FSZOI
&
OORI

Eredmények

Jövő

Következtetések

Metodika

PhD. hallgatók: Dr. Orsós Mercédesz
Dr. Moldvai Júlia
Témavezető: Dr. Németh Orsolya PhD.

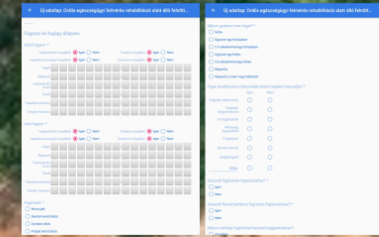
Metodika

ETT TUKEB 4913 /2016/ EKU
Magyar Etikai Bizottság

608 bentfekvő rehabilitáció alatt álló beteg vizsgálata:

Osztályok	Fő
Agysérültek Rehab. Oszt.	87
Amputációs Sebészeti Oszt.	9
Baleseti Mozgássérültek Rehab. Oszt.	60
Gerincvelősérültek Rehab. Oszt.	87
Hemiplégia Rehab. Oszt.	91
Ortopédiai Oszt.	72
Pszichoszomatikus és Pszichoterápiás Rehab. Oszt.	13
Szeptikus Mozgásszervi Rehab. Oszt.	88
Vegyesprofilú Mozgásszervi Rehab. Oszt.	101
Összesen:	608

- 20 kérdésből álló kérdőív a szájhigiénés rutinról, fogorvoshoz járás gyakoriságáról, étkezési szokásairól, káros szenvedélyekről és szociális háttérrel.
- Fogorvosi klinikai vizsgálat WHO ajánlás alapján, standardizált fogorvosok által.
- DMF-T szám meghatározása a WHO ajánlás alapján.
- Statisztika: R- szoftver

Oral health surveys: basic methods - 5th edition Publication date: 2013
ISBN: 978 92 4 154864 92.

Semmelweis Egyetem - Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának felmérése

FSZOI
&
OORI

Eredmények

Jövő

Következtetések

Metodika

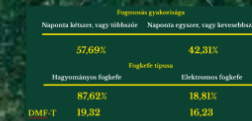
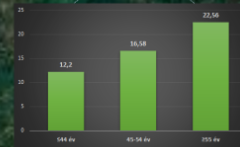
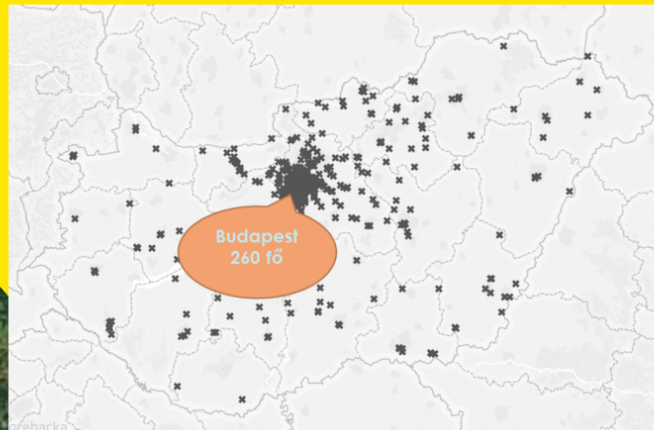
PhD. hallgatók: Dr. Orsós Mercédesz
Dr. Moldvai Júlia
Témavezető: Dr. Németh Orsolya PhD.

Eredmények

608 beteg: Férfi 311 (51,15%)
 Nő 297 (48,85%)

Átlag életkor: 59 év

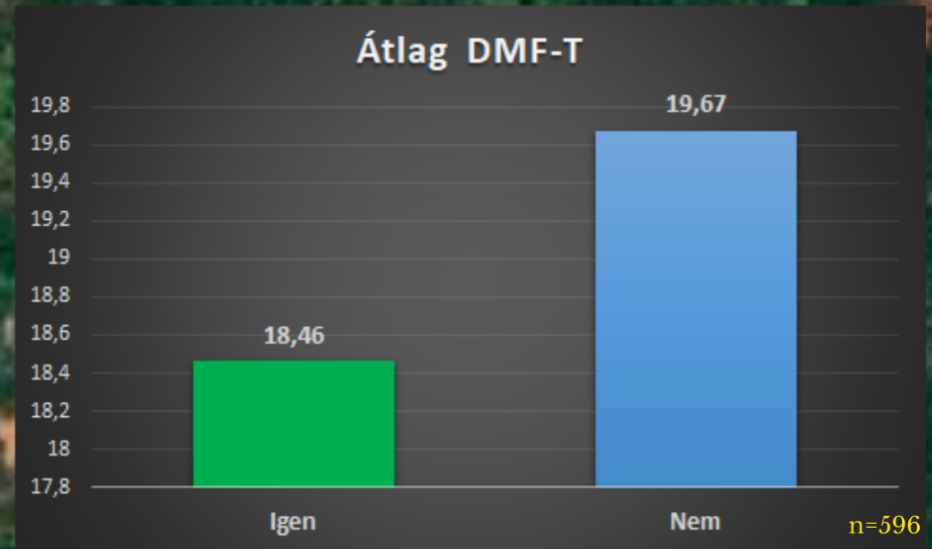
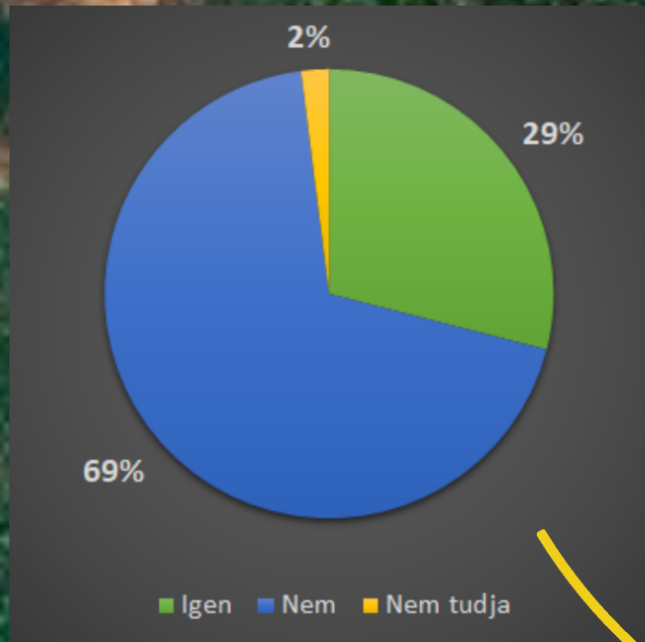
Lakcím szerinti megoszlás:

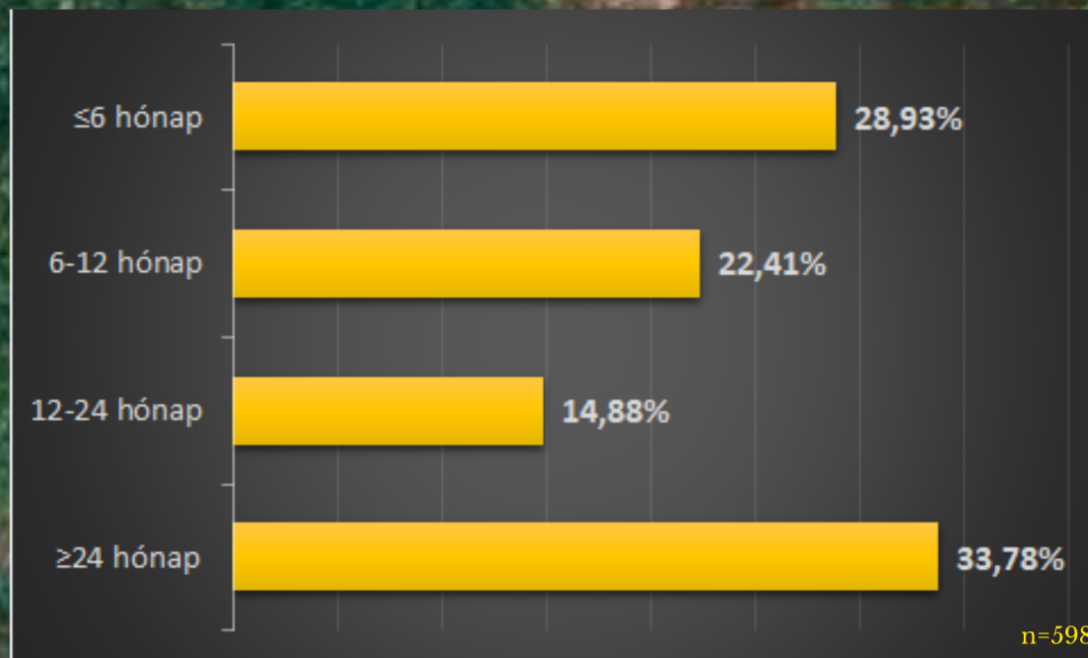
Átlag DMF-T korcsoport szerinti megoszlása

Fogfájás az elmúlt 12 hónapban

Legutóbbi fogorvosi vizsgálat

Szájhigiénias rutin

Fogmosás gyakorisága

Naponta kétszer, vagy többször Naponta egyszer, vagy kevesebbszer

57,69%

42,31%

Fogkefe típusa

Hagyományos fogkefe

Elektromos fogkefe

87,62%

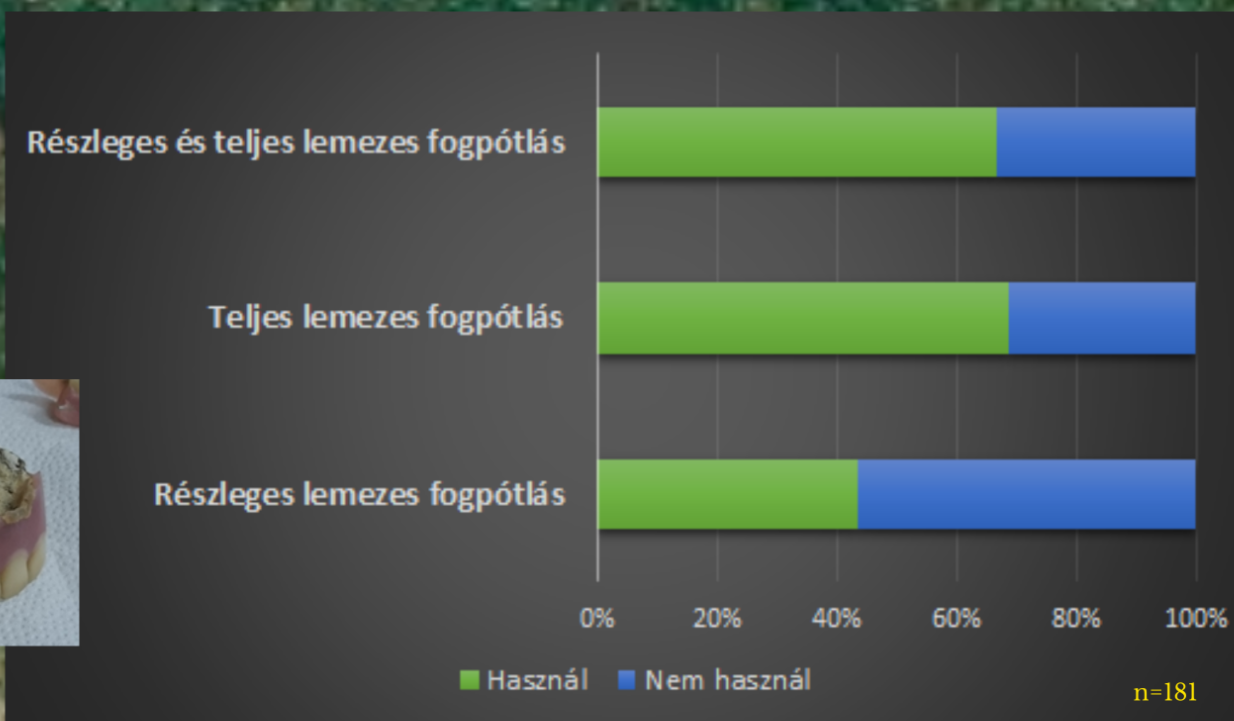
18,81%

DMF-T 19,32

16,23

n=606

Fogsortisztító használata különböző típusú kivehető fogpótlások esetén

Klasszifikáció kialakítása

1. csoport: a sérülés előtt megfelelő szájhigiéniával rendelkezett

2. csoport: a sérülés előtt sem rendelkezett megfelelő szájhigiéniával

3. csoport: agysérülés, agyi történések miatt képtelen a megfelelő szájhigiéniára kialakítására

A - igénye és képessége is van rá, hogy segítségünkkel elsajátítsa a helyes szájhigiéniás technikát

B - nincs igény rá, hogy elsajátítsa a megfelelő szájhigiéniás technikát

C - motivált, de a funkcióvesztés miatt nem képes rá

D - nem motivált és a funkcióvesztés miatt nem képes rá

Semmelweis Egyetem - Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának felmérése

FSZOI
&
OORI

Eredmények

Jövő

Következtetések

Metodika

PhD. hallgatók: Dr. Orsós Mercédesz
Dr. Moldvai Júlia
Témavezető: Dr. Németh Orsolya PhD.

Következtetések

- Szájhyiániás állapotuk rosszabb, mint az átlag populációé.
DMF-T magasabb: 20,5 <-> 15,4
- A hiányzó fogak száma magas, pótoltságuk alacsony.
- Fogászati elváltozások okozta fájdalmaik minimálisak az általános fogászati állapotukhoz képest.
- Többségük nem jár rendszeresen fogorvosi szűrővizsgálatra.

Madléna M, Hermann P, Jahn M, Fejérdy P. Caries prevalence and tooth loss in Hungarian adult population: results of a national survey. BMC Public Health 2008 8:364
<https://www.ada.org/en/press-room/news-releases/2013-archive/june/american-dental-association-statement-on-regular-dental-visits>

Semmelweis Egyetem - Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának felmérése

FSZOI
&
OORI

Eredmények

Jövő

Következtetések

Metodika

PhD. hallgatók: Dr. Orsós Mercédesz
Dr. Moldvai Júlia
Témavezető: Dr. Németh Orsolya PhD.

Terveink

További célunk a páciensek megmaradt képességeit felmérve, eredményeink segítségével, **új fogászati prevenciós modell kialakítása**, mely elősegíti a páciensek megváltozott körülményeihez való alkalmazkodást.

Előadások

1. Németh O., Cserhádi P., Orsós M., Moldvai J., Kivovics P.

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
MFE Árkövy vándorgyűlés
Szeged, 2016.05.06-08

2. Orsós M., Moldvai J., Németh O.,

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
Fogorvostudományi minikonferencia – Kari kutatási pályázat 2017
Budapest, 2017.01.25

3. Orsós M., Moldvai J., Németh O.

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
Fogorvostudományi minikonferencia – Kari kutatási pályázat 2018
Budapest, 2018.01.31

4. Moldvai J., Orsós M., Németh O.

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
PhD Tudományos Napok 2018 poszter előadás
Budapest, 2018.04.20

5. Orsós M., Moldvai J., Németh O.

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
EFOP-3.6.2-16-2017-00006 Research in oral cavity – from basic science to clinical use
Budapest, 2018.11.23

6. Orsós M., Moldvai J., Németh O.

Oral health, dental care and health behavior of inpatients undergoing physical medicine and rehabilitation
15th Congress of the European Forum for Research in Rehabilitation (EFRR)
Berlin, 2019.04.15-17

Publikációs jegyzék

1. Orsós M, Moldvai J, Kivovics P, Németh O
Orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségügyi állapotának vizsgálata
Orv Hetil. 2018; 159(52): 2202–2206. DOI: 10.1556/650.2018.31202
2. Németh O, Orsós M, Moldvai J, Kivovics P, Putz M, Cserháti P
Orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészsége
A Rehabilitáció folyóirat - A Magyar Rehabilitációs Társaság folyóirata
Rehabilitáció 2018; 28(4): 129–133.
3. Moldvai J, Orsós M, Simon F, Merész G, Németh O.
Descriptive study of oral health, dental care and health behavior of inpatients undergoing
physical medicine and rehabilitation. Oral Health Care. 2019 Febr;4:4-4
DOI: 10.15761/OHC.1000159
4. Orsós M, Moldvai J, Németh O
Speciális ellátást igénylő páciensek orális egészsége - Összefoglaló referátum
Fogorv Sz. 112. évf. 2. sz. 2019. 59-61. DOI 10.33891/FSZ.112.2.59-61

<http://semmelweis.hu/fszoi/>

Semmelweis Egyetem | Neptun | Telefonkönyv | Munkatársaknak | Webmail

KAROK + BETEGELLÁTÁS

 Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet
SEMMELWEIS EGYETEM, FOGORVOSTUDOMÁNYI KAR

EN

mit keres? |

INFORMÁCIÓK ▾ BETEGELLÁTÁS ▾ SZAKFELÜGYELET ▾ OKTATÁS ▾ OKJ MUNKATÁRSÁK HÍREINK ELÉRHETŐSÉG

OKTATÁS	TELJES PROTETIKA ELŐADÁSOK	FSZOI SZAKORVOSJELŐLTEK PREZENTÁCIÓI	AZ INTÉZETBEN KÉSZÍTETT SZAKDOLGOZATOK PREZENTÁCIÓI
SAKDOLGOZAT TÉMÁK	TOVÁBBKÉPZŐ ELŐADÁSOK	SÜRGŐSSÉGI FOGÁSZAT	KLINIKAI FOGÁSZATI HIGIÉNIKUS KÉPZÉS
KLINIKAI TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM	SZÁJÜREGI RÁKOK		

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**

orsos.mercedesz@dent.semmelweis-univ.hu

Semmelweis Egyetem - Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának felmérése

FSZOI
&
OORI

Eredmények

Metodika

Következtetések

Jövő

PhD. hallgatók: Dr. Orsós Mercédesz
Dr. Moldvai Júlia
Témavezető: Dr. Németh Orsolya PhD.